

SESSION ORDINAIRE 2025-2026

3 SEPTEMBRE 2026

**PARLEMENT DE LA RÉGION
DE BRUXELLES-CAPITALE****PROPOSITION D'ORDONNANCE SPÉCIALE****avançant la date de rentrée annuelle du
Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale**

(déposée par Mme Zakia KHATTABI (FR), M. Matteo SEGERS (FR), Mme Margaux DE RÉ (FR), M. Alain MARON (FR), Mme Farida TAHAR (FR), M. Kalvin SOIRESSE NJALL (FR), Mme Barbara TRACHTE (FR))

GEWONE ZITTING 2025-2026

3 SEPTEMBER 2026

**BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJK PARLEMENT****VOORSTEL VAN BIJZONDERE ORDONNANTIE****ertoe strekkende de jaarlijkse datum voor de
hervatting van de werkzaamheden van het
Brussels Hoofdstedelijk Parlement te
vervroegen**

(ingediend door mevrouw Zakia KHATTABI (FR), de heer Matteo SEGERS (FR), mevrouw Margaux DE RÉ (FR), de heer Alain MARON (FR), mevrouw Farida TAHAR (FR), de heer Kalvin SOIRESSE NJALL (FR), mevrouw Barbara TRACHTE (FR))

Résumé*

La présente proposition avance la rentrée annuelle du Parlement bruxellois au premier mercredi de septembre, contre le troisième lundi actuellement. Elle allonge le temps parlementaire, renforce l'autonomie de contrôle de l'assemblée et harmonise le calendrier bruxellois avec celui du Parlement wallon.

* Résumé établi par les services du Parlement.

Samenvatting*

Dit voorstel vervroegt de jaarlijkse datum waarop het Brussels Parlement zijn werkzaamheden hervat, van de derde maandag van september naar de eerste woensdag van september. Het verlengt de periode waarin het parlement actief is, het versterkt de autonomie van de assemblee om zijn controletaak uit te voeren en het brengt de Brusselse parlementaire kalender in overeenstemming met die van het Waals Parlement.

* Samenvatting opgesteld door de diensten van het parlement.

Développements

À l'instar des autres entités fédérées, la Région de Bruxelles-Capitale dispose de l'autonomie constitutive. Cette faculté découle des modifications apportées aux articles 118, § 2, et 123, § 2, de la Constitution ainsi qu'à la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux Institutions bruxelloises, dans le cadre de la sixième réforme de l'État.

L'autonomie constitutive permet au Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale de légiférer, par la voie d'une ordonnance spéciale, dans certaines matières relatives à sa composition et à son fonctionnement, à l'exception des règles qui portent sur les garanties dont disposent les personnes d'appartenance linguistique française et néerlandaise, qui restent du ressort du législateur spécial.

Ainsi, en vertu de l'article 31*bis* de la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux Institutions bruxelloises, le Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale est dorénavant habilité à modifier sa date de rentrée annuelle.

Tel est l'objet de la présente proposition d'ordonnance spéciale.

En effet, la présente proposition d'ordonnance spéciale vise à avancer la date de rentrée annuelle du Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale et à la fixer au premier mercredi du mois de septembre.

Le Parlement bruxellois se réunit actuellement de plein droit, chaque année, le troisième lundi de septembre.

Cette date résulte d'une première réforme adoptée en 2015. Jusqu'alors, la rentrée du Parlement était fixée au troisième mercredi du mois d'octobre. Le Parlement bruxellois avait alors estimé souhaitable d'avancer significativement le début de sa session ordinaire.

La présente proposition s'inscrit dans la continuité de cette évolution.

Une rentrée dès le début du mois de septembre

Les missions du Parlement ne se limitent pas à l'adoption de textes législatifs. Elles comprennent également le contrôle de l'action du Gouvernement, les interpellations et questions adressées à ses membres, les travaux des commissions, les auditions ainsi que les débats portant notamment sur les enjeux économiques, sociaux et environnementaux de la Région.

Toelichting

Net als de andere deelstaten beschikt het Brussels Hoofdstedelijk Gewest over constitutieve autonomie. Die is voortgevloeid uit de wijzigingen die naar aanleiding van de zesde staatshervorming zijn aangebracht aan artikel 118, §2 en artikel 123, §2 van de Grondwet, alsook aan de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen.

Op grond van de constitutieve autonomie kan het Brussels Hoofdstedelijk Parlement via een bijzondere ordonnantie wetgeving uitvaardigen over bepaalde aangelegenheden die verband houden met zijn samenstelling en werking, met uitzondering van de regels die betrekking hebben op de waarborgen die de personen van de Nederlandse en de Franse taalaanhoorigheid genieten. Daarvoor blijft de bijzondere wetgever bevoegd.

Zo is het parlement krachtens artikel 31*bis* van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen thans bevoegd om de jaarlijkse datum te wijzigen waarop het zijn werkzaamheden hervat.

Dat is het doel van dit voorstel van bijzondere ordonnantie.

Dit voorstel van bijzondere ordonnantie strekt er namelijk toe de jaarlijkse datum waarop het Brussels Hoofdstedelijk Parlement zijn werkzaamheden hervat, te vervroegen naar de eerste woensdag van september.

Het Brussels Parlement komt momenteel elk jaar van rechtswege bijeen op de derde maandag van september.

Die datum werd bepaald bij een eerste hervorming die werd aangenomen in 2015. Tot dan toe was de datum waarop het nieuwe werkjaar van het parlement van start ging, vastgesteld op de derde woensdag van oktober. Het Brussels Parlement vond het toen wenselijk om de gewone zitting veel vroeger te laten aanvangen.

Dit voorstel ligt in het verlengde van die aanpassing.

Het parlementaire werkjaar begin september van start laten gaan

Het parlement heeft niet alleen als taak wetteksten aan te nemen. Het controleert ook het optreden van de regering, het richt interpellaties en vragen aan de regeringsleden, het organiseert commissiewerkzaamheden en het houdt hoorzittingen en debatten over onder meer de economische, sociale en ecologische uitdagingen voor het gewest.

Or, l'activité de la Région, de ses administrations, de ses services publics, de ses entreprises et de ses habitants ne s'interrompt pas durant les premières semaines du mois de septembre.

Il apparaît dès lors souhaitable que le Parlement puisse reprendre pleinement l'exercice ordinaire de ses missions dès le début de ce mois.

La loi spéciale permet certes au Gouvernement de réunir le Parlement avant sa date de rentrée de plein droit. Mais subordonner l'exercice ordinaire du contrôle parlementaire à une telle convocation revient à en confier l'initiative au pouvoir exécutif. Or le contrôle de ce pouvoir compte précisément parmi les premières missions de l'assemblée.

En fixant elle-même sa rentrée au début du mois de septembre, la Région soustrait cette disponibilité à toute décision du Gouvernement. Le Parlement n'attend plus d'être réuni, il siège de plein droit. Un gain en terme d'autonomie, de disponibilité et de capacité de contrôle du pouvoir législatif.

Une cohérence avec l'organisation institutionnelle du pays

Les différentes entités fédérées n'ont pas toutes fait les mêmes choix quant à l'organisation de leurs institutions et de leur calendrier parlementaire.

Depuis 2017, le Parlement wallon se réunit de plein droit, chaque année, le premier mercredi de septembre.

Le Parlement de la Communauté française se réunit, quant à lui, le jeudi qui suit le premier mercredi de septembre.

Cette succession s'explique notamment par la composition du Parlement de la Communauté française, qui rassemble des parlementaires issus du Parlement wallon et des membres francophones du Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale.

La situation flamande est différente. La Communauté flamande et la Région flamande ont choisi d'exercer leurs compétences au sein d'institutions communes. Le Parlement flamand exerce ainsi à la fois des compétences communautaires et régionales. Il compte 124 membres, dont six sont élus dans la Région de Bruxelles-Capitale et participent aux matières communautaires.

De besturen, openbare diensten, bedrijven en inwoners van het gewest zitten in de eerste weken van september echter niet stil.

Daarom is het wenselijk om het parlement de gewone uitoefening van zijn opdrachten al van bij het begin van die maand volledig te laten hervatten.

De regering kan het parlement op basis van de bijzondere wet weliswaar bijeenroepen vóór de datum waarop het van rechtswege zijn werkzaamheden hervat. Door de gewone uitoefening van de parlementaire controle te onderwerpen aan een dergelijke bijeenroeping komt het initiatief daarvoor echter te liggen bij de uitvoerende macht. En laat nu net de controle op de uitvoerende macht een van de kerntaken zijn van het parlement.

Door het Brussels Parlement zelf te laten bepalen dat het begin september weer aan de slag gaat, hangt de beschikbaarheid ervan niet langer af van een regeringsbeslissing. Het parlement hoeft niet langer te wachten totdat het bijeengeroepen wordt, het komt dan van rechtswege bijeen. De autonomie, de beschikbaarheid en de controlebevoegdheid van de wetgevende macht kunnen daar alleen maar wel bij varen.

Coherentie met de institutionele organisatie van het land

Niet alle deelstaten hebben voor dezelfde organisatie van hun instellingen en dezelfde parlementaire kalender gekozen.

Het Waals Parlement komt sinds 2017 elk jaar van rechtswege bijeen op de eerste woensdag van september.

Het Parlement van de Franse Gemeenschap komt dan weer bijeen op de donderdag die volgt op de eerste woensdag van september.

Die opeenvolgende data vallen voornamelijk te verklaren door de samenstelling van het Parlement van de Franse Gemeenschap, dat bestaat uit parlementsleden van het Waals Parlement en Franstalige leden van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement.

In Vlaanderen is de situatie nog anders. De Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest hebben ervoor gekozen hun bevoegdheden uit te oefenen binnen gemeenschappelijke instellingen. Het Vlaams Parlement oefent dus zowel gemeenschaps- als gewestbevoegdheden uit. Het telt 124 leden, van wie er zes in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn verkozen en mee een stem hebben in de gemeenschapsaangelegenheden.

Sa session annuelle débute actuellement le quatrième lundi de septembre.

Cette organisation particulière montre qu'il n'existe pas un modèle unique de calendrier parlementaire applicable indistinctement à toutes les entités fédérées. Chaque assemblée organise son fonctionnement en tenant compte de son architecture institutionnelle propre.

La Région de Bruxelles-Capitale dispose d'un Parlement régional distinct, doté de sa propre composition. Rien ne s'oppose à ce qu'il partage sa date de rentrée avec le Parlement wallon.

C'est pourquoi la proposition fixe la rentrée du Parlement bruxellois au premier mercredi de septembre, soit le même jour que le Parlement wallon.

Le calendrier présenterait ainsi une logique simple:

- le premier mercredi de septembre: rentrée des Parlements régionaux wallon et bruxellois;
- le jeudi suivant: rentrée du Parlement de la Communauté française.

Cette organisation respecte les spécificités de chacune des institutions tout en améliorant la lisibilité générale du calendrier parlementaire.

Renforcer le temps parlementaire

Avancer la rentrée de quelques semaines ne constitue pas une transformation institutionnelle majeure.

Il s'agit d'une mesure simple qui permet néanmoins d'augmenter le temps disponible pour les travaux parlementaires et d'éviter qu'une partie importante du mois de septembre échappe à la session parlementaire ordinaire.

Cette évolution participe également d'une réflexion plus large sur l'efficacité, la disponibilité et la réactivité de nos institutions démocratiques.

À l'heure où celles-ci sont régulièrement interrogées sur leur capacité à agir et à répondre rapidement aux préoccupations des citoyens, il semble cohérent que le Parlement veille également à l'organisation de son propre temps de travail.

La proposition tend par conséquent à inscrire dans la loi spéciale que le Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale se réunit de plein droit, chaque année, le premier mercredi de septembre.

Het zittingsjaar gaat er momenteel van start op de vierde maandag van september.

Uit die bijzondere regeling blijkt dat er niet één parlementaire kalender is die zonder onderscheid op alle deelstaten van toepassing is. Elk parlement regelt zijn werking afhankelijk van zijn eigen institutionele architectuur.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest beschikt over een afzonderlijk gewestelijk parlement met een eigen samenstelling. Niets belet het om zijn werkzaamheden te hervatten op dezelfde dag als het Waals Parlement.

Daarom stelt dit voorstel de datum waarop het Brussels Parlement zijn werkzaamheden hervat, vast op de eerste woensdag van september. Dat is ook de dag waarop het Waals Parlement weer aan de slag gaat.

De parlementaire kalender zou dan steunen op de volgende eenvoudige logica:

- op de eerste woensdag van september komen het Waalse en het Brusselse gewestparlement weer samen;
- de donderdag daarop hervat het Parlement van de Franse Gemeenschap zijn werkzaamheden.

Die regeling houdt rekening met de specifieke kenmerken van elke instelling en maakt de parlementaire kalender algemeen genomen overzichtelijker.

De periode waarin het parlement actief is, uitbreiden

De datum waarop het parlement zijn werkzaamheden hervat, met enkele weken vervroegen is geen ingrijpende institutionele verandering.

Het is een eenvoudige maatregel waardoor er meer tijd kan worden besteed aan de parlementaire werkzaamheden en vermeden kan worden dat een groot deel van de maand september niet in het gewone parlementaire zittingsjaar begrepen is.

Die aanpassing maakt ook deel uit van een ruimere denkoefening over de efficiëntie, de beschikbaarheid en het reactievermogen van onze democratische instellingen.

Nu er regelmatig vragen rijzen over de mate waarin die instellingen in staat zijn om in te grijpen en snel in te spelen op de bekommernissen van de burgers, lijkt het logisch dat ook het parlement aandacht besteedt aan de regeling van de periode waarin het aan het werk is.

Dit voorstel strekt er bijgevolg toe in de bijzondere wet op te nemen dat het Brussels Hoofdstedelijk Parlement elk jaar van rechtswege bijeenkomt op de eerste woensdag van september.

Commentaire des articles

Article 1er

Cet article précise que la présente ordonnance spéciale règle une matière visée à l'article 118, § 2, de la Constitution.

Article 2

L'article 26, § 1er, de la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux Institutions bruxelloises prévoit actuellement que le Parlement se réunit de plein droit, chaque année, le troisième lundi de septembre.

Le présent article remplace cette date par le premier mercredi de septembre.

Cette date correspond à celle retenue pour la rentrée annuelle du Parlement wallon.

Zakia KHATTABI (FR)
Matteo SEGERS (FR)
Margaux DE RÉ (FR)
Alain MARON (FR)
Farida TAHAR (FR)
Kalvin SOIRESSE NJALL (FR)
Barbara TRACHTE (FR)

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel verduidelijkt dat deze bijzondere ordonnantie een aangelegenheid regelt als bedoeld in artikel 118, §2, van de Grondwet.

Artikel 2

In artikel 26, §1, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen is momenteel bepaald dat het parlement elk jaar van rechtswege bijeenkomt op de derde maandag van september.

Dit artikel vervangt die datum door de eerste woensdag van september.

Die datum stemt overeen met de datum die is vastgesteld voor de jaarlijkse hervatting van de werkzaamheden van het Waals Parlement.

PROPOSITION D'ORDONNANCE SPÉCIALE

**avançant la date de rentrée annuelle du
Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale**

Article 1er

La présente ordonnance spéciale règle une matière visée à l'article 118, § 2, de la Constitution.

Article 2

Dans l'article 26, § 1er, de la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux Institutions bruxelloises, les mots «le troisième lundi de septembre» sont remplacés par les mots «le premier mercredi de septembre».

Zakia KHATTABI (FR)
Matteo SEGERS (FR)
Margaux DE RÉ (FR)
Alain MARON (FR)
Farida TAHAR (FR)
Kalvin SOIRESSE NJALL (FR)
Barbara TRACHTE (FR)

VOORSTEL VAN BIJZONDERE ORDONNANTIE

**ertoe strekkende de jaarlijkse datum voor de
hervatting van de werkzaamheden van het
Brussels Hoofdstedelijk Parlement te
vervroegen**

Artikel 1

Deze bijzondere ordonnantie regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 118, §2, van de Grondwet.

Artikel 2

In artikel 26, §1, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen worden de woorden “de derde maandag van september” vervangen door de woorden “de eerste woensdag van september”.